มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ

Occupational Standard and Professional Qualifications

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพการท่องเที่ยว การโรงแรม ภัตตาคารและร้านอาหาร สาขาการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อาชีพควาญช้าง

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพการท่องเที่ยว การโรงแรม ภัตตาคารและร้านอาหาร สาขาการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อาชีพควาญช้าง

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

ครั้งที่ 1/2568

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

N/A

4. ข้อมูลเบื้องต้น

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความผูกพันกับช้างอย่างลึกซึ้ง ความผูกพันระหว่างคนกับช้างปรากฏร่องรอยและเรื่องราวอยู่คู่กับคนไทยมาช้านาน เปี่ยมล้นไปด้วยความผูกพัน ความเชื่อ ความศรัทธา ช้างไทยจึงมีบทบาทสำคัญต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และวิถีชีวิตคนไทย ผู้ที่มีหน้าที่ดูแลช้าง เรียกว่า “ควาญช้าง” ควาญช้างเปรียบเสมือน “พ่อ” หรือ “ครู” ของช้าง เพราะเป็นผู้ที่สั่งสอนและเลี้ยงดูช้างในเวลาเดียวกัน เป็นความผูกพันอันแนบแน่นระหว่างช้างกับควาญช้าง หากควาญช้างมีคุณภาพที่ดี ก็จะส่งผลไปถึงการดูแลช้างที่ดีด้วย หากต้องการยกระดับความสำคัญของช้าง ก็ต้องยกระดับความสำคัญของควาญช้างด้วย

ปัจจุบัน การเลี้ยงช้างส่วนใหญ่ดำเนินการในรูปแบบของการเป็นธุรกิจการท่องเที่ยวมากขึ้น มีการจัดกิจกรรมให้บริการนักท่องเที่ยวขี่ช้าง ชมการแสดงช้าง การอาบน้ำช้าง เป็นต้น ทำให้ภาพลักษณ์ของควาญช้างในสายตาของนักท่องเที่ยว หรือนักอนุรักษ์สัตว์ ถูกมองในภาพลบว่าเป็นเรื่องของผลประโยชน์ทางธุรกิจมากกว่าการคำนึงถึงสุขภาพของช้าง เกิดกระแสการต่อต้านการทารุณกรรมช้าง ดังนั้น การพัฒนาบุคลากรควาญช้างและการรับรองสมรรถนะควาญช้างให้ได้ตามมาตรฐานอาชีพ จะช่วยสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในการเลี้ยงช้างไทย เกิดความเชื่อมั่นว่าควาญช้างสามารถดูแลช้างโดยปราศจากการปฏิบัติอย่างทารุณ การจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ อาชีพควาญช้าง มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างมาตรฐานอาชีพให้กับผู้ประกอบอาชีพควาญช้าง เป็นการสร้างอาชีพให้กับควาญช้างรุ่นใหม่หรือผู้ที่สนใจ ช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีในสายตานักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการเลี้ยงช้างไทย ที่สำคัญ เป็นการช่วยอนุรักษ์ภูมิปัญญาควาญช้างเพื่อนำไปสู่การอนุรักษ์วัฒนธรรมการเลี้ยงช้างไทยและเชิดชูควาญช้างไทย เพื่อยกอาชีพควาญช้างให้เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ

อภิทานศัพท์

ควาญช้าง : ผู้ดำรงหรือสืบทอดในวิถีการเลี้ยงช้างในองค์ความรู้ด้านคชศาสตร์และคชกรรมตามแต่ละพื้นถิ่นและชาติพันธุ์ ที่ต้องสร้างความสัมพันธ์กับช้างที่รับดูแลไปทั้งชีวิต ที่อาจจะรวมถึงการเป็นผู้เลี้ยงหรือผู้ขับขี่ช้าง ตรงกับภาษาอังกฤษที่ว่า mahout ทั้งนี้ควาญช้างนั้นจะมีการแบ่งเป็นระดับต่างๆตามความเชี่ยวชาญและประสบการณ์

คนดูแลช้าง – คนเลี้ยงช้าง : ผู้เลี้ยง ดูแลและอภิบาลช้าง เพียงเบื้องต้น ให้น้ำ ให้อาหาร จัดการสุขอานามัย ที่พักอาศัย เป็นต้น กับช้างเท่านั้น ดังเช่น พนักงานเลี้ยงสัตว์ หรือภาษาอังกฤษที่ว่า keeper (animal keeper/elephant keeper)

แก่ช้าง ควาญช้างเฒ่า หมอช้างเฒ่า ครูบาช้าง : ควาญช้างระดับสูง มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่สูง ทั้งคุณวุฒิและวัยวุฒิ ทั้งในานคชศาสตร์และคชกรรม รวมถึงพิธีกรรมและจารีต ความเชื่อ ที่เป็นที่นับถือและยกยองจากควาญช้างอื่นๆ

นักสื่อความหมาย : ผู้ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการเล่าเรื่องราวต่างๆที่เกิดขึ้นในเรื่องราวหรือชุมชนนั้น (Communicator/Interpreter) เล่าความเป็นตัวตนนั้นๆ พร้อมกับเป็นผู้เปิดมุมมองการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้มาเยือนและคนในเรื่องราวและชุมชนนั้น นอกจากนี้ยังเป็นผู้ดูแลเรื่องความปลอดภัย ให้บริการ และสื่อสารสร้างการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้กับแขกที่มาเยี่ยมเยือนอีกด้วย

ปางช้าง : สถานที่ที่รวมกลุ่มของช้างและควาญช้างในอดีต โดยเฉพาะช่วงยุคของการทำป่าไม้ (elephant camp) ก่อนจะปรับเปลี่ยนมาเป็นการใช้ในด้านการท่องเที่ยว ที่หมายถึงสถานที่ที่มีการเลี้ยงช้างไว้เพื่อใช้เป็นพาหนะ เพื่อใช้งาน เพื่อใช้ในการแสดง เพื่อใช้ในกิจการท่องเที่ยว เพื่อใช้ในการศึกษาและการอนุรักษ์ ไม่ว่าจะมีการแสวงหาผลประโยชน์โดยตรงจากช้างหรือไม่ก็ตาม (elephant facilities)

เจ้าของช้าง” หมายถึง เจ้าของกรรมสิทธิ์ และให้หมายความรวมถึงผู้ครอบครองช้าง หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ดูแล ไม่ว่าจะได้รับมอบหมายจากเจ้าของกรรมสิทธิ์ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเจ้าของกรรมสิทธิ์ให้ดูแลด้วย

อ้างอิงตาม

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การจัดสวัสดิภาพช้างในปางช้าง พ.ศ. 2563

และบางส่วนจากบทสรุปโครงการการเสริมสร้างศักยภาพและความรู้ด้านการท่องเที่ยวช้างสำหรับบุคลากรท่องเที่ยวช้าง

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

N/A

6. ครั้งที่

1/2568

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพการท่องเที่ยว การโรงแรม ภัตตาคารและร้านอาหาร

สาขาการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

อาชีพควาญช้าง ระดับ 6

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

N/A

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	**เนื้อหา**
20105	ถ่ายทอดองค์ความรู้วิชาชีพควาญช้าง
40101	ถ่ายทอดภูมิปัญญาควาญช้างในท้องถิ่น
40102	ใช้ภูมิปัญญาด้านสมุนไพรดูแลช้าง
40103	ใช้องค์ความรู้ในการทำอุปกรณ์ควบคุมช้าง

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพการท่องเที่ยว การโรงแรม ภัตตาคารและร้านอาหาร สาขาการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อาชีพควาญช้าง ระดับ 6

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

มีความรู้และทักษะที่เกี่ยวกับการฝึกและถ่ายทอดความรู้และทักษะการเป็นควาญช้าง และทักษะที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาควาญช้างในท้องถิ่น สามารถอธิบายลักษณะของภูมิปัญญาการเลี้ยงช้างและการนำช้างมาใช้งานในท้องถิ่น มีความรู้เรื่องภูมิปัญญาในการดูลักษณะของช้างที่เป็นมงคลและอัปมงคล มีทักษะในการประกอบพิธีกรรมต่างๆ ในท้องถิ่น สามารถใช้สมุนไพรหรือศาสตร์การรักษาอื่นใดในการดูแลรักษาช้าง มีความรู้ในการใช้สมุนไพรรักษาโรคผิวหนังของช้าง โรคที่เกี่ยวกับท้อง อาการบวม ฟกช้ำ การห้ามเลือด การกำจัดพยาธิภายนอก และการใช้สมุนไพรเพื่อส่งเสริมสุขภาพช้าง การบำรุงกำลังช้าง และการดูแลเท้าช้าง มีทักษะในการทำอุปกรณ์ใช้กับช้าง ทั้งอุปกรณ์ที่ใช้ประจำวันกับช้าง และอุปกรณ์ที่ใช้แก้ไขพฤติกรรมของช้างรวมทั้งสามารถปฏิบัติตามหลักสวัสดิภาพช้าง

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

มีประสบการณ์ในการดูแลเลี้ยงช้าง ควบคุมช้าง ไม่น้อยกว่า 10 ปี

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

ผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานในอาชีพควาญช้าง คนเลี้ยงช้าง คนดูแลช้าง หมอช้าง ครูบาช้าง แก่ช้าง

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

20105 ถ่ายทอดองค์ความรู้วิชาชีพควาญช้าง
40101 ถ่ายทอดภูมิปัญญาควาญช้างในท้องถิ่น
40102 ใช้ภูมิปัญญาด้านสมุนไพรดูแลช้าง
40103 ใช้องค์ความรู้ในการทำอุปกรณ์ควบคุมช้าง

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ 21/08/2568

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
พัฒนาและยกระดับการประกอบอาชีพควาญช้างให้เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับทั้งในประเทศและต่างประเทศ	10	ควบคุม ดูแล และเลี้ยงช้างให้ถูกต้องและเหมาะสมตามหลักสวัสดิภาพของช้าง	201	ฝึกและควบคุมช้าง
			401	อนุรักษ์ภูมิปัญญาควาญช้าง

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ 21/08/2568

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	**คำอธิบาย**	**รหัส**	**คำอธิบาย**	**รหัส**	**คำอธิบาย**
201	ฝึกและควบคุมช้าง	20105	ถ่ายทอดองค์ความรู้วิชาชีพควาญช้าง	201.05.02	ฝึกสอนควาญช้าง
				20105.01	คัดเลือกควาญและช้าง
401	อนุรักษ์ภูมิปัญญาควาญช้าง	40101	ถ่ายทอดภูมิปัญญาควาญช้างในท้องถิ่น	40101.01	อธิบายลักษณะของภูมิปัญญาควาญช้างในท้องถิ่น
				40101.02	อธิบายข้อมูลเกี่ยวกับพิธีกรรมในท้องถิ่น
		40102	ใช้ภูมิปัญญาด้านสมุนไพรดูแลช้าง	40102.01	ใช้สมุนไพรรักษาช้าง
				40102.02	ใช้สมุนไพรช่วยเสริมสร้างสุขภาพช้าง
		40103	ใช้องค์ความรู้ในการทำอุปกรณ์ควบคุมช้าง	40103.01	ทำอุปกรณ์ที่ใช้ประจำวันกับช้าง
				40103.02	ทำอุปกรณ์ที่ใช้ปรับพฤติกรรมช้าง

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 20105

2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ถ่ายทอดองค์ความรู้วิชาชีพควาญช้าง

3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2568

4. สร้างใหม่ ☐ **ปรับปรุง** ☑

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

9332 ควาญช้าง

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะที่จำเป็นในการฝึกและถ่ายทอดความรู้ของการฝึกช้าง การฝึกควาญช้าง โดยสามารถอธิบายข้อมูล การปฏิบัติรูปแบบและขั้นตอนของการฝึกช้างและควาญช้าง (ในท้องถิ่น) ได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☑	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ควาญช้าง คนเลี้ยงช้าง คนดูแลช้าง หมอช้าง ครูบาช้าง แก่ช้าง

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

1. พรบ. ป้องกันการทารุณกรรมและจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557
2. พรบ. วิชาชีพการสัตวแพทย์ พ.ศ. 2545
3. พรบ. สัตว์พาหนะ พ.ศ. 2482
4. พรบ. ควบคุมโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558
5. พรบ. ส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม พ.ศ. 2559
6. ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การจัดสวัสดิภาพช้างในปางช้าง พ.ศ. 2563
7. ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง มาตรฐานปาง (แคมป์) ช้างของประเทศไทย พ.ศ. 2545
8. มาตรฐานการจัดกิจกรรมปางช้างเพื่อการท่องเที่ยว
9. การปฏิบัติที่ดีสำหรับปางช้าง สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
201.05.02 ฝึกสอนควาญช้าง	1. อธิบายถึงขั้นตอนและรูปแบบการฝึกสอนควาญช้าง (ในท้องถิ่น) 2. ฝึกสอนควาญช้าง (ในท้องถิ่น) 3. อธิบายถึงความสัมพันธ์ของช้างและควาญในวิถีการเลี้ยงช้าง (ในท้องถิ่น)	การสัมภาษณ์ การสาธิตการปฏิบัติงาน
20105.01 คัดเลือกควาญและช้าง	1. บ่งชี้บุคคลที่สามารถเป็นควาญช้างได้ 2. บ่งชี้ช้างที่สามารถเข้ารับการฝึกได้ 3. อธิบายถึงการคัดเลือกควาญและช้างที่จะเป็นควาญและช้างของซึ่งกันและกัน	การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ
- ทักษะในการคัดเลือกช้างเพื่อเข้าฝึกกับควาญช้างใหม่
- ทักษะในการเลือกบุคคลเพื่อเป็นควาญช้าง
- ทักษะในการฝึกสอนและถ่ายทอดทักษะของควาญช้างต่อควาญใหม่

(ข) ความต้องการด้านความรู้
- ความรู้ในด้านการคัดเลือกช้างและบุคคลเพื่อเป็นควาญช้างและช้างของควาญนั้น
- ความรู้ในด้านของขั้นตอนและรูปแบบการฝึกควาญช้างในท้องถิ่นตน
- ความรู้ในวิถีควาญช้างในท้องถิ่น

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)
- เอกสาร/หลักฐานรับรองการทำงาน
- แบบบันทึกผลการสังเกตการปฏิบัติงาน

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)
- หลักฐานคุณวุฒิการศึกษา (ถ้ามี)
- แบบบันทึกผลการอบรม (ถ้ามี)

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบประเมินสมรรถนะการนำหรืออำนวยการในการพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่สามารถเป็นควาญช้าง พิจารณาช้างที่สามารถเข้ารับการฝึกสอน ตลอดจนรูปแบบขั้นตอนการปฏิบัติต่างๆในการฝึกสอนควาญช้างตามวิถีของแต่ละท้องถิ่น โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านการปฏิบัติงาน และหลักฐานความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ การสอบสัมภาษณ์และสอบปฏิบัติ

15. ขอบเขต (Range Statement)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะที่จำเป็นในการฝึกและถ่ายทอดความรู้ของการฝึกช้าง การฝึกควาญช้าง โดยสามารถอธิบายข้อมูล ขั้นตอน การปฏิบัติ รูปแบบและขั้นตอนของการฝึกช้างและควาญช้าง (ในท้องถิ่น) ได้

(ก) คำแนะนำ

ผู้เข้ารับการประเมินต้องบ่งชี้ถึงคุณลักษณะที่สำคัญหรือพึงมีของบุคคลที่สามารถฝึกเพื่อเป็นควาญช้างได้ บ่งชี้ถึงช้างที่เหมาะแก่การเข้ารับการฝึก และเหมาะกับความสามารถควาญแต่ละคน โดยอธิบายถึงวิธีการ
กระบวนการขั้นตอนและรูปแบบของการฝึกสอนและถ่ายทอดทักษะของควาญช้างต่อควาญใหม่ตามวิถีวัฒนธรรมควาญช้างในท้องถิ่นและชาติพันธุ์

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. การคัดเลือกช้าง หมายถึง การคัดเลือก พิจารณา ตัวช้างที่จะเข้าฝึก บ่งชี้ถึงลักษณะช้าง ความเมาะสม อายุ รวมถึงนิสัยของช้าง ที่จะต้องเริ่มเข้าฝึกและเข้ารับการฝึกทบทวน
2. การคัดเลือกควาญ หมายถึง การคัดเลือก พิจารณา ประเมิน คุณลักษณะของควาญช้างในบุคคลที่เหมาะสมหรือที่สามารถเป็นควาญช้าง
3. ขั้นตอนและรูปแบบ หมายถึง การระบุถึงขั้นตอน วิธีการ รูปแบบ ในการฝึกสอนช้างและควาญช้าง เพื่อให้ทั้งควาญและช้างนั้นสามารถปฏิบัติงานได้หลังผ่านการฝึกสอนตามขั้นตอน วิธีการ รูปแบบ ที่วางแผนไว้ รวมถึงการปรับหรือแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า เพื่อให้การฝึกนั้นสัมฤทธิ์ผลในแต่ท้องถิ่นของตน
4. การฝึกและถ่ายทอด หมายถึง การส่งผ่านองค์ความรู้ ทักษะและประสบการณ์ไปยังผู้ที่สามารถสืบทอดหรือรับช่วงในการดำเนินศาสตร์ด้านการฝึกสอนช้างและควาญนี้ต่อไป
5. วิถีควาญช้าง หมายถึง การดำเนินตามวิถีการเลี้ยงช้าง ควาญช้าง ตามภูมิลำเนาหรือท้องถิ่นของต้น รู้และสามารถอธิบายถึงวิถีนั้นๆได้

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

เจ้าหน้าที่สอบประเมินสมรรถนะของผู้เข้ารับการประเมินด้วยเครื่องมือประเมินความรู้และทักษะ ให้ ครอบคลุมเกณฑ์การปฏิบัติงาน ทักษะและความรู้ที่ต้องการของหน่วยสมรรถนะ ได้แก่

18.1 สอบสัมภาษณ์

18.2 สอบสาธิตการปฏิบัติงาน

ดูรายละเอียดจากคู่มือการประเมิน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 40101

2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ถ่ายทอดภูมิปัญญาควาญช้างในท้องถิ่น

3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2568

4. สร้างใหม่ ☐ **ปรับปรุง** ☑

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

9332 ควาญช้าง

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะที่จำเป็นของความเข้าใจภูมิปัญญาควาญช้างในท้องถิ่น ที่สามารถอธิบายลักษณะของภูมิปัญญาควาญช้างในท้องถิ่นและอธิบายข้อมูลเกี่ยวกับพิธีกรรมในท้องถิ่นได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☑	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ควาญช้าง คนเลี้ยงช้าง คนดูแลช้าง หมอช้าง ครูบาช้าง แก่ช้าง

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

1. พรบ ป้องกันการทารุณกรรมและจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557
2. พรบ วิชาชีพการสัตวแพทย์ พ.ศ. 2545
3. พรบ. สัตว์พาหนะ พ.ศ. 2482
4. พรบ. ควบคุมโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558
5. พรบ. ส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม พ.ศ. 2559
6. ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การจัดสวัสดิภาพช้างในปางช้าง พ.ศ. 2563
7. ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง มาตรฐานปาง (แคมป์) ช้างของประเทศไทย พ.ศ. 2545
8. มาตรฐานการจัดกิจกรรมปางช้างเพื่อการท่องเที่ยว
9. การปฏิบัติที่ดีสำหรับปางช้าง สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกษ. 6413)

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
40101.01 อธิบายลักษณะของภูมิปัญญาควาญช้างในท้องถิ่น	1. อธิบายภูมิปัญญาในการเลี้ยงช้าง 2. อธิบายภูมิปัญญาในการฝึกช้าง 3. อธิบายภูมิปัญญาในการดูลักษณะของช้างที่เป็นมงคลและอัปมงคล	การสัมภาษณ์
40101.02 อธิบายข้อมูลเกี่ยวกับพิธีกรรมในท้องถิ่น	1. อธิบายวิธีการประกอบพิธีกรรมในท้องถิ่น 2. อธิบายข้อห้ามในการประกอบพิธีกรรมได้	การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ
- ทักษะในการเลี้ยงช้าง
- ทักษะในการฝึกช้าง
- ทักษะในการประกอบพิธีกรรมในท้องถิ่น

(ข) ความต้องการด้านความรู้
- ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาในท้องถิ่น
- ความรู้เกี่ยวกับการประกอบพิธีกรรมในท้องถิ่น

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)
- เอกสาร/หลักฐานรับรองการทำงาน
- แบบบันทึกผลการสังเกตการปฏิบัติงาน

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)
- หลักฐานคุณวุฒิการศึกษา (ถ้ามี)
- แบบบันทึกผลการอบรม (ถ้ามี)

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบประเมินสมรรถนะความเข้าใจภูมิปัญญาควาญช้างในท้องถิ่น โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านการปฏิบัติงาน และหลักฐานความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ การสอบสัมภาษณ์

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตการปฏิบัติงานในที่เกี่ยวกับความเข้าใจภูมิปัญญาควาญช้างในท้องถิ่น เริ่มตั้งแต่ อธิบายลักษณะของภูมิปัญญาควาญช้างในท้องถิ่น ภูมิปัญญาในการเลี้ยงช้าง เช่น การเลี้ยงลูกช้าง การเลี้ยงช้างท้อง การเลี้ยงช้างชรา ภูมิปัญญาในการฝึกช้าง เช่น วิธีการแยกแม่กับลูก การฝึกลูกช้าง และภูมิปัญญาในการดูลักษณะของช้างที่เป็นมงคลและอัปมงคล รวมถึงอธิบายข้อมูลเกี่ยวกับพิธีกรรมในท้องถิ่น เช่น พิธีไหว้ศาลปะกำ พิธีเปิดป่าเบิกไพร พิธีทำเชือกปะกำ พิธีตั้งชื่อช้าง การบายศรีสู่ขวัญ พิธีทำบุญให้ช้าง รวมทั้ง อธิบายข้อห้ามในการประกอบพิธีกรรมได้

(ก) คำแนะนำ

ผู้เข้ารับการประเมินต้องอธิบายลักษณะของภูมิปัญญาควาญช้างในท้องถิ่น และข้อมูลเกี่ยวกับพิธีกรรมในท้องถิ่น รวมถึงข้อห้ามในการประกอบพิธีกรรมตามความเชื่อตามจารีตของวัฒนธรรมการเลี้ยงช้างในแต่ละท้องถิ่นหรือชาติพันธุ์ของตนได้

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. ภูมิปัญญาควาญช้าง หมายถึง ูมิปัญญาชาวบ้านที่ได้รับการถ่ายทอด ความรู้ ทักษะและวิธีปฏิบัติของชาวบ้านที่ได้มาจากประสบการณ์การฝึกเป็นควาญช้างและได้รับการถ่ายทอดการฝึก และดูแลช้าง
2. ภูมิปัญญาในการเลี้ยงช้าง เช่น การเลี้ยงลูกช้าง การเลี้ยงช้างท้อง การเลี้ยงช้างชรา
3. ภูมิปัญญาในการฝึกช้าง เช่น วิธีการแยกแม่กับลูก การฝึกลูกช้าง
4. การประกอบพิธีกรรมในท้องถิ่น เช่น พิธีไหว้ศาลปะกำ พิธีเปิดป่าเบิกไพร พิธีลาไฟ พิธีทำเชือกปะกำ พิธีปลงเชือกปะกำ พิธีตั้งชื่อช้าง การบายศรีสู่ขวัญ พิธีทำบุญให้ช้าง พิธีบวชนาค พิธีแห่ลูกแก้ว การวังช้าง การจัดเพนียด การโพนช้าง เป็นต้น

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

เจ้าหน้าที่สอบประเมินสมรรถนะของผู้เข้ารับการประเมินด้วยเครื่องมือประเมินความรู้และทักษะ ให้ ครอบคลุมเกณฑ์การปฏิบัติงาน ทักษะและความรู้ที่ต้องการของหน่วยสมรรถนะ ได้แก่

18.1 สอบสัมภาษณ์

ดูรายละเอียดจากคู่มือการประเมิน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 40102

2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ใช้ภูมิปัญญาด้านสมุนไพรดูแลช้าง

3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2568

4. สร้างใหม่ ☐ **ปรับปรุง** ☑

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

9332 ควาญช้าง

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะที่จำเป็นในการใช้สมุนไพรดูแลรักษาช้างเบื้องต้น โดยสามารถใช้สมุนไพรรักษาช้าง และส่งเสริมสุขภาพช้างได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☑	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ควาญช้าง คนเลี้ยงช้าง คนดูแลช้าง หมอช้าง ครูบาช้าง แก่ช้าง

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

1. พรบ ป้องกันการทารุณกรรมและจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557
2. พรบ วิชาชีพการสัตวแพทย์ พ.ศ. 2545
3. พรบ. สัตว์พาหนะ พ.ศ. 2482
4. พรบ. ควบคุมโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558
5. พรบ. ส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม พ.ศ. 2559
6. ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การจัดสวัสดิภาพช้างในปางช้าง พ.ศ. 2563
7. ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง มาตรฐานปาง (แคมป์) ช้างของประเทศไทย พ.ศ. 2545
8. มาตรฐานการจัดกิจกรรมปางช้างเพื่อการท่องเที่ยว
9. การปฏิบัติที่ดีสำหรับปางช้าง สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกษ. 6413)

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
40102.01 ใช้สมุนไพรรักษาช้าง	1. อธิบายวิธีการใช้สมุนไพรรักษาโรคผิวหนังของช้าง 2. อธิบายวิธีการใช้สมุนไพรรักษาอาการบวม ฟกช้ำ 3. อธิบายวิธีการใช้สมุนไพรห้ามเลือด 4. อธิบายวิธีการใช้สมุนไพรรักษาโรคที่เกี่ยวกับทางเดินอาหาร	การสัมภาษณ์
40102.02 ใช้สมุนไพรช่วยเสริมสร้างสุขภาพช้าง	1. อธิบายวิธีการใช้สมุนไพรบำรุงกำลังช้าง 2. อธิบายวิธีการใช้สมุนไพรเพื่อกำจัดพยาธิภายนอก 3. อธิบายวิธีการใช้สมุนไพรดูแลเท้าช้าง	การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ
- ทักษะในการเลือกใช้สมุนไพรรักษาช้าง
- ทักษะในการเลือกใช้สมุนไพรส่งเสริมสุขภาพช้าง

(ข) ความต้องการด้านความรู้
- ความรู้เกี่ยวกับวิธีการเลือกใช้สมุนไพรรักษาช้าง
- ความรู้เกี่ยวกับการเลือกใช้สมุนไพรส่งเสริมสุขภาพช้าง

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)
- เอกสาร/หลักฐานรับรองการทำงาน
- แบบบันทึกผลการสังเกตการปฏิบัติงาน

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)
- หลักฐานคุณวุฒิการศึกษา (ถ้ามี)
- แบบบันทึกผลการอบรม (ถ้ามี)

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบประเมินสมรรถนะการใช้สมุนไพรดูแลรักษาช้างเบื้องต้น โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านการปฏิบัติงาน และหลักฐานความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ การสอบสัมภาษณ์และสอบปฏิบัติ

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตการปฏิบัติงานในการใช้สมุนไพรดูแลรักษาช้างเบื้องต้น เริ่มตั้งแต่ ใช้สมุนไพรรักษาช้าง โดยอธิบายวิธีการใช้สมุนไพรรักษาโรคผิวหนังของช้าง เช่น เครือสะบ้า ใบน้อยหน่า วิธีการใช้สมุนไพรรักษาอาการบวม ฟกช้ำวิธีการใช้สมุนไพรห้ามเลือด และวิธีการใช้สมุนไพรรักษาโรคที่เกี่ยวกับท้อง เช่น ท้องอืด ท้องเสีย ใช้สมุนไพรส่งเสริมสุขภาพช้าง รวมทั้ง อธิบายวิธีการใช้สมุนไพรบำรุงกำลังช้าง เช่น การทำยาลูกกลอนบำรุงกำลัง การใช้ยาต้มสมุนไพรในการนวดแบบร้อนให้ช้าง วิธีการใช้สมุนไพรเพื่อกำจัดพยาธิภายนอก และวิธีการใช้สมุนไพรดูแลเท้าช้าง เช่น การแช่เท้าช้างด้วยยาต้มสมุนไพร เป็นต้น

(ก) คำแนะนำ

ผู้เข้ารับการประเมินต้องใช้สมุนไพรดูแลรักษาช้างเบื้องต้น โดยอธิบายวิธีการใช้สมุนไพรรักษาช้าง และวิธีการใช้สมุนไพรบำรุงกำลังช้าง

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. สมุนไพรรักษาช้าง เช่น เครือสะบ้า ใบน้อยหน่า รักษาโรคผิวหนังของช้าง ผลมะขามป้อม ช่วยรักษาอาการท้องร่วง ท้องเสีย มะขาม ฟักเขียว เป็นยาระบายอ่อนๆ ช่วยขับถ่าย เหง้าขมิ้นใช้รักษาแผลผิวหนัง ผลหมากใช้รักษาอาการโรคเครียด ซึมเซา เป็นต้น
2. สมุนไพรบำรุงกำลังช้าง เช่น อ้อยดำ รากหม่อน ช่วยบำรุงร่างกาย เนื้อมะพร้าวเป็นส่วนประกอบในสูตรยาบำรุงกำลังช้าง มะค่าแต้ ใช้เป็นยาถ่ายพยาธิ เป็นต้น

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

เจ้าหน้าที่สอบประเมินสมรรถนะของผู้เข้ารับการประเมินด้วยเครื่องมือประเมินความรู้และทักษะ ให้ ครอบคลุมเกณฑ์การปฏิบัติงาน ทักษะและความรู้ที่ต้องการของหน่วยสมรรถนะ ได้แก่

18.1 สอบสัมภาษณ์

ดูรายละเอียดจากคู่มือการประเมิน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 40103

2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ใช้องค์ความรู้ในการทำอุปกรณ์ควบคุมช้าง

3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2568

4. สร้างใหม่ ☐ **ปรับปรุง** ☑

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

9332 ควาญช้าง

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะที่จำเป็นในการทำอุปกรณ์ใช้กับช้าง โดยสามารถทำอุปกรณ์ที่ใช้ประจำวันกับช้าง และทำอุปกรณ์ที่ใช้แก้ไขพฤติกรรมช้างได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☑	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ควาญช้าง คนเลี้ยงช้าง คนดูแลช้าง หมอช้าง ครูบาช้าง แก่ช้าง

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

1. พรบ ป้องกันการทารุณกรรมและจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557
2. พรบ วิชาชีพการสัตวแพทย์ พ.ศ. 2545
3. พรบ. สัตว์พาหนะ พ.ศ. 2482
4. พรบ. ควบคุมโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558
5. พรบ. ส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม พ.ศ. 2559
6. ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การจัดสวัสดิภาพช้างในปางช้าง พ.ศ. 2563
7. ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง มาตรฐานปาง (แคมป์) ช้างของประเทศไทย พ.ศ. 2545
8. มาตรฐานการจัดกิจกรรมปางช้างเพื่อการท่องเที่ยว
9. การปฏิบัติที่ดีสำหรับปางช้าง สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกษ. 6413)

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
40103.01 ทำอุปกรณ์ที่ใช้ประจำวันกับช้าง	1. อธิบายวิธีการทำ จัดเตรียม และใช้อุปกรณ์ที่ใช้ประจำวันกับช้าง 2. อธิบายวิธีการทำ จัดเตรียม และใช้อุปกรณ์ด้วยมือ 3. อธิบายวิธีการดูแลรักษาอุปกรณ์ที่ใช้ควบคุมช้างทำงานประจำวัน	การสัมภาษณ์ การสาธิตการปฏิบัติงาน
40103.02 ทำอุปกรณ์ที่ใช้ปรับพฤติกรรมช้าง	1. อธิบายวิธีการทำอุปกรณ์ที่ใช้แก้ไขพฤติกรรมช้าง 2. อธิบายวิธีการดูแลรักษาอุปกรณ์ที่ใช้แก้ไขพฤติกรรมช้าง	การสัมภาษณ์ การสาธิตการปฏิบัติงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- ทักษะในการทำอุปกรณ์ที่ใช้ประจำวันกับช้าง
- ทักษะในการดูแลรักษาอุปกรณ์ที่ใช้ควบคุมช้างทำงานประจำวัน

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- ความรู้เกี่ยวกับวิธีการทำอุปกรณ์ใช้กับช้าง
- ความรู้เกี่ยวกับวิธีการทำอุปกรณ์ที่ใช้แก้ไขพฤติกรรมช้าง

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- เอกสาร/หลักฐานรับรองการทำงาน
- แบบบันทึกผลการสังเกตการปฏิบัติงาน

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- หลักฐานคุณวุฒิการศึกษา (ถ้ามี)
- แบบบันทึกผลการอบรม (ถ้ามี)

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบประเมินสมรรถนะทำอุปกรณ์ใช้กับช้าง โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านการปฏิบัติงาน และหลักฐานความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ การสอบสัมภาษณ์

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตการปฏิบัติงานในการทำอุปกรณ์ใช้กับช้าง เริ่มตั้งแต่ ทำอุปกรณ์ที่ใช้ประจำวันกับช้าง โดยอธิบายวิธีการทำอุปกรณ์ที่ใช้ประจำวันกับช้าง เช่น ตะขอ สายรัดประโคน แหย่ง วิธีการทำอุปกรณ์ด้วยมือ ประเภทและการใช้เชือก การผูกเงื่อน การทำบ่วง การทำปลอก และวิธีการดูแลรักษาอุปกรณ์ที่ใช้ควบคุมช้างทำงานประจำวัน รวมทั้ง ทำอุปกรณ์ที่ใช้แก้ไขพฤติกรรมช้าง โดยอธิบายวิธีการทำอุปกรณ์ที่ใช้แก้ไขพฤติกรรมช้าง เช่น ขอเบ็ด จะแคะ และวิธีการดูแลรักษาอุปกรณ์ที่ใช้แก้ไขพฤติกรรมช้าง

(ก) คำแนะนำ

ผู้เข้ารับการประเมินต้องทำอุปกรณ์ใช้กับช้าง โดยอธิบายวิธีการทำอุปกรณ์ที่ใช้ประจำวันกับช้าง และอุปกรณ์ที่ใช้แก้ไขพฤติกรรมช้างได้

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. อุปกรณ์ที่ใช้ประจำวันกับช้าง เช่น ตะขอ สายรัดประโคน แหย่ง
2. อุปกรณ์ที่ใช้แก้ไขพฤติกรรมช้าง เช่น ขอเบ็ด จะแคะ

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

เจ้าหน้าที่สอบประเมินสมรรถนะของผู้เข้ารับการประเมินด้วยเครื่องมือประเมินความรู้และทักษะ ให้ ครอบคลุมเกณฑ์การปฏิบัติงาน ทักษะและความรู้ที่ต้องการของหน่วยสมรรถนะ ได้แก่

18.1 สอบสัมภาษณ์

18.2 สาธิตการปฏิบัติงาน

ดูรายละเอียดจากคู่มือการประเมิน